

การศึกษาการจัดการประมงของการเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิจัยโดยการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคม วิธีการเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน ต้นทุนและผลตอบแทน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆจากการเลี้ยงและแนวทางการจัดการประมงของการเลี้ยงปลาแบบผสมผสานของเกษตรกรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในระหว่างเดือนเมษายน 2548 ถึงเดือน พฤษภาคม 2549

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงปลาเป็นอาชีพเสริม (ร้อยละ 66.4) โดยมักทำนา และทำสวนผลไม้เป็นอาชีพหลัก ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงปลาเป็นอาชีพหลัก มีเพียง (ร้อยละ 5.1) ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเล็กที่เลี้ยงเพียง 1-2 บ่อ มักจะเลี้ยงในบ่อที่มีขนาด 1-2 ไร่

รูปแบบของการเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน ส่วนใหญ่เกษตรกรจะเป็นกลุ่มเลี้ยงปลาร่วมกับการปลูกพืช (ร้อยละ 81.78) โดยจะเน้นการปลูกพืช (ร้อยละ 81.14) เน้นการเลี้ยงปลา (ร้อยละ 18.86) เมื่อพิจารณาถึงพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตร เมื่อคิดสัดส่วนของการใช้พื้นที่ทำการเกษตรระหว่างการเลี้ยงปลากับการเกษตรอื่นๆ พบว่า การเลี้ยงปลากับการปลูกพืชจะมีสัดส่วน เท่ากับ 1:11.12 การเลี้ยงปลากับการเลี้ยงปศุสัตว์ จะมีสัดส่วน เท่ากับ 16.25:1 และการเลี้ยงร่วมกับการปลูกพืชและการเลี้ยงปศุสัตว์ จะมีค่าเท่ากับ 4.31:17.97:1

อัตราส่วนของการปล่อยปลาต่อการปล่อยสัตว์บกในพื้นที่ 1 ตารางเมตร จากการศึกษาพบว่า ในกรณีของการเลี้ยงปลาร่วมกับการเลี้ยงไก่ไข่ พบว่า จะมีค่าเท่ากับ 18.76:1 กรณีการเลี้ยงปลาร่วมกับการเลี้ยงไก่เนื้อ มีค่าเท่ากับ 4.01:1 กรณีการเลี้ยงปลาร่วมกับการเลี้ยงสุกร มีค่าเท่ากับ 139.63:1 และกรณีการเลี้ยงปลาร่วมกับการเลี้ยงนกกกระทุง มีค่าเท่ากับ 4.26:1

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของรายได้ที่ได้จากการเลี้ยงปลาต่อการทำการเกษตรอื่นๆ ต่อหน่วยพื้นที่ (บาท/ไร่/ปี) ในรูปแบบของการเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน ในรูปแบบต่างๆพบว่า ในกลุ่มการเลี้ยงปลาร่วมกับการปลูกพืช รายได้ที่ได้จากการเน้นการเลี้ยงปลา จะสูงกว่าการเน้นการปลูกพืช คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ 5.71:1 ส่วนในกลุ่มการเลี้ยงปลาร่วมกับการเลี้ยงปศุสัตว์พบว่า รายได้ที่ได้จากการเน้นการเลี้ยงปศุสัตว์จะสูงกว่าการเน้นการเลี้ยงปลา คิดเป็นสัดส่วน 35.61:1 สำหรับในกลุ่มการเลี้ยงปลาร่วมกับการปลูกพืชและการเลี้ยงปศุสัตว์พบว่า รายได้ที่ได้จากการเน้นการเลี้ยงปลาจะมีรายได้สูงกว่าการเน้นการปลูกพืชและการเลี้ยงปศุสัตว์ คิดเป็นสัดส่วน 1.75:1

รายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาแบบผสมผสานพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรจะมีรายได้มากกว่า 100,000 บาท/ปี (ร้อยละ 80.4) และมีรายได้มากกว่า 200,000 บาท/ปี (ร้อยละ 44.9)